

Nyhetsbrev från Bryssel

Nyhetsbrev februari 2017

EU-enheten vid Ålands landskapsregering
informerar om vad som händer på EU-nivå.

EU-krönikan

Mycket är sig likt sedan jag lämnade kontoret förra våren för att vara hemma med vår lilla Axel. Kvar på skrivbordet ligger mina papper om förordningen om ekologisk odling som fortfarande sitter fast i förhandlingar mellan rådet och europaparlamentet. Kommissionen har fortsatt ambitiösa planer för en övergång mot kretsloppsekonomi och hållbar utveckling, energifrågorna är högt prioriterade och de sociala ärenden är lika kontroversiella som för ett år sedan. Men på samma gång är inget sig likt.

Som en blöt trasa har Brexit-förhandlingarna lagt sig över EU:s maskineri och påverkar alla andra frågor. Under ett möte frågade en centraleuropeisk kollega kommissionen hur det blir med energisparmålen för 2030, kommer Storbritanniens andel räknas med eller inte? Vår brittiska kollega surar och kommissionen undviker att svara. De tekniska och de politiska frågorna är inte längre lika lätta att särskilja. Likaså har den alltid besvärliga förhandlingen om långtidsbudgeten fått ännu en dimension. Ska de kvarvarande 27 länderna betala ytterligare lite till, eller ska den finansiella ramen minskas med lika mycket som Storbritanniens andel utgör? Och om budgeten ska krympa, vilket politikområde ska i sådana fall få stryka på foten? Här finns lika många svar som kvarvarande EU-länder.

Vår epost fylls dagligen av mail om briterernas diskussioner om hur, och när, den så kallade artikel 50 i EU:s fördrag om ett lands utträde ska aktiveras. Kanske det sker redan den 9 mars, kanske först senare i vår. Vi vet egentligen lika lite som någon annan. Två år efter att landet meddelat att de avser lämna unionen upphör alla EU-regler att gälla dem, oavsett om det finns ett nytt avtal eller inte. Innan en formell utträdesanmälan lämnats in kan inga förhandlingar om Storbritanniens framtida relation med EU påbörjas, och vi lever vidare i vårt Brexitlimbo. Frågorna om miljömålsättningar, budget och europaparlamentsval får snällt vänta ett tag till.

Synen på hur bråttom det är påbörja förhandlingarna skiljer åt. I London hoppas regeringen fortfarande på att utträdesavtalet och ett nytt avtal om handel och andra relationer mellan Storbritannien och EU kan antas samtidigt, dvs. redan våren 2019. Brexit är visserligen högt på EU:s prioriteringslista men i Bryssel finnas också annat att tänka. I Nederländerna och Frankrike hålls viktiga val under våren, och i september hoppas Merkel bli omvald som Tysklands förbundskansler. Innan det är klart kommer EU:s stats- och regeringschefer inte vilja fatta avgörande beslut.

Också Finland påverkas av Storbritanniens utträde. Ett konkret exempel är att briterarna blev av med det roterande ordförandeskapet i rådet och att Finlands ordförandeskap flyttades fram till hösten 2019. Förberedelserna är redan i gång och ledningen på representationen byts ut för att vara på topp under det hektiska halvåret som ordförande. Det är roligt att se att topposterna också den här gången gick till duktiga kvinnor.

Julia Lindholm, landskapsregeringens specialrådgivare i Bryssel

På gång i Bryssel

CETA, handelsavtalet mellan EU och Kanada

Den 15 februari antogs formellt ett handelsavtal mellan EU och Kanada, CETA, vilket tar bort majoriteten av tullarna mellan parterna. Avtalet har i syfte att öka investeringar och underlätta handeln med varor och tjänster mellan parterna. Inom EU är det kommissionen som fått mandat av medlemsländerna att förhandla om handelsavtal med tredje länder. När kommissionen sedan är färdig är det upp till länderna och till europaparlamentet att ta ställning till den färdiga texten. Förhandlingarna om handelsavtal är vanligen långdragna. Redan 2009 började förhandlingarna, i oktober förra året undertecknade parterna avtalet och nu i februari antogs det av europaparlamentet. CETA kommer vara fullständigt genomfört först när EU-ländernas nationella parlament ratificerat avtalet, men redan under våren kan det träda i kraft provisoriskt. [Här](#) kan du läsa mer om avtalet.

Robotar och artificiell intelligens: nya ansvarsregler

Ledamöterna i europaparlamentet har slagit fast i en överenskommelse att EU-omfattande regler behövs för det snabbväxande området robotar och artificiell intelligens. Försäljningen av robotar ökade med 17 % årligen mellan 2010 och 2014, och med hela 29 % enbart under 2014. Parlamentet har nu uppmanat kommissionen att presentera regler som ska gälla på området. Normer gällande säkerhet, trygghet och ekonomisk potential är något som parlamentet vill säkerställa genom dessa regler. Vad gäller robotar som till exempel förarlösa bilar vill parlamentet att frågor om skadeståndsansvar klargörs snarast. Ledamöterna vill införa ett obligatoriskt försäkringssystem och en kompletterande fond som garanterar att offer för olyckor som orsakats av förarlösa bilar kompenseras fullt ut. Kammaren uppmanar också kommissionen att överväga inrättandet av en särskild rättslig status för robotar på lång sikt, för att kunna avgöra vem som är ansvarig om en robot orsakar skada. [Här](#) kan du läsa mer om parlamentets arbete med robotar.

Finlands ekonomiska prognos för vintern 2017

Kommissionen utvärderar årligen medlemsländernas tillväxt och konkurrenskraft för att se hur ekonomin i unionen mår. Årscykeln börjar i november då de fastställer prioriteringar för det kommande året. Cykeln avslutas i oktober året därpå, när regeringarna har lämnat utkast med budgetplaner med hänsyn till EU:s rekommendationer som antagits av rådet på sommaren. I februari, som är den så kallade analysfasen, offentliggör kommissionen rapporter för varje medlemsland där de bedömer det enskilda landets sociala och ekonomiska situation. Enligt kommissionen hade Finland under 2016 en överaskande positiv tillväxt. Expansionen väntas fortsätta under 2017. En av de främsta faktorerna till uppgången är den ökade byggsektorn och den privata konsumtionen som har ökat i linje med landets låga inflation. Exporten förväntas också att ha ökat under det gångna året, dock i en lägre takt än importen. Därför beräknas bidraget från exporten till landets tillväxt vara ganska litet. Den finska skogsindustriexporten förväntas att öka inom de kommande åren då den globala efterfrågan ökar på just sådana produkter. Även inom den kemiska industrin förväntas exporten att öka, sektorer som dock verkar ha en nedåtgående trend är exporten från metallindustrin. Kommissionen ser att sysselsättningsgraden ökar och skapandet av arbetstillfällen kommer bli mer robust mot slutet av 2018, vilket kommer resultera i en lägre arbetslöshetsgrad. [Här](#) finns mer information om kommissionens ekonomiska planeringstermin.

Aktuella frågor för landskapsregeringen

Landskapsregeringens EU-enhet bevakar lagstiftningsprocessen i Bryssel och tillsammans med förvaltningens avdelningar identifieras initiativ från kommissionen som är viktiga för Åland. Nedan följer en kort sammanfattning över några aktuella ärenden. Om du vill veta mer om något ärende är du alltid välkommen att kontakta oss.

Behovet av ett moderniserat och förenklat CAP

EU:s gemensamma jordbrukspolitik utformades i början av 1960-talet och har reformerats flera gånger. Den senaste reformen antogs 2013 och genomfördes 2015. Seden dess har förutsättningarna förändrats avsevärt inom unionen. Jordbrukspriserna ha sjunkit och osäkerheten på marknaden har ökat. Handelsförhandlingarna har alltmer gått från multilaterala till bilaterala överenskommelser. EU har även ingått i en rad nya internationella avtal och åtaganden som Parisavtalet om klimatåtgärder och FN:s mål för hållbar utveckling. Därför pågår en intensiv debatt om 2013 års reform räcker för att klara av de stora utmaningarna när det gäller ett välavvägt stöd, jordbrukets och landsbygdens ekonomiska utsikter, miljöhänsyn, klimatinsatser och en hållbar och säker livsmedelsproduktion. Politiken måste även ta hänsyn till de nya möjligheterna inom hälsa, handel, bioekonomi, cirkulär ekonomi och den digitala ekonomin.

Därför aviserade kommissionen i sitt arbetsprogram för 2017 att de kommer hålla ett brett samråd om hur EU:s jordbrukspolitik kan förenklas och uppdateras för att maximera dess bidrag till kommissionens viktigaste prioriteringar och målen för hållbarutveckling. Målet för det framtida arbetet är att bedöma politikens resultat, dra lärdom av den senaste reformen, föra en strukturerad dialog, kartlägga aktuella problem och se hur jordbrukspolitiken kan förenklas och moderniseras. Resultaten av samrådet kommer att meddelas på en konferens i juli 2017 och kommer ligga till grund för den kommande konsekvensbedömningen av de olika regleringsalternativen.

EU:s energieffektivitets strategi

I oktober 2014 enades Europeiska rådet om EU:s ram för klimat- och energipolitiken fram till 2030. Där fastställdes ett gemensamt mål som går ut på att minska växthusgasutsläppen med minst 40 procent fram till 2030. De vill att EU ska vara en koldioxidsnål ekonomi och arbetar nu för att identifiera möjligheterna till en sådan övergång. Kommissionen har redan lagt fram nyckelförslag för att genomföra EU:s mål i fråga om minskning av växthusgasutsläppen fram till 2030. År 2015 presenterades ett förslag om att reformera EU:s utsläppshandelssystem för att se till att energisektorn och energiintensiva industrier åstadkommer de utsläppsminskningar som behövs. Under sommaren 2016 lade kommissionen fram ett förslag om att påskynda övergången till lägre koldioxidutsläpp inom den europeiska ekonomins övriga nyckelsektorer.

Kommissionen har föreslagit att ambitionsnivån för EU:s mål för energieffektivisering höjs från 27 till 30 procent lägre energitillförsel år 2030, samt att målet görs bindande på EU-nivå. I förslaget finns även en revidering av energieffektiviseringsdirektivet och direktivet för byggnaders energiprestanda, som ska anpassas till 2030-ramverket och energiunionen. Rådets arbetsgrupp kommer att fokusera på de två direktiven och målsättningen är att rådet ska kunna anta sin ståndpunkt i juni 2017. Energifrågor faller i regel under åländsk behörighet och därför följer landskapsregeringen nog med ärendet, för att undvika onödiga och oproportionerliga reglering.

På agendan

28 februari till 2 mars är specialrådgivare Julia Lindholm på Åland för att diskutera aktuella EU-ärenden med kollegorna vid landskapsregeringen och andra berörda intressenter.

1-2 mars håller europaparlamentet ett extra plenumsammanträde i Bryssel, på agendan finns bl.a. lönegapet mellan män och kvinnor, minderåriga migranter i Europa som försvinner, frågor gällande den fria rörligheten för EU-medborgare som bor i Storbritannien samt förberedelser inför för toppmötet den 9-10 mars.

9-10 mars samlas EU:s stats- och regeringschefer för toppmöte i Bryssel, denna gång kommer fokus ligga på tillväxt, jobb och konkurrenskraft.

13-16 mars har europaparlamentet återigen plenumsammanträde, den här gången som vanligt i Strasbourg.

22-23 mars träffas Regionkommittén för plenarsession i Bryssel

25 mars träffas EU:s stats- och regeringschefer i Rom för att fira 60års jubileet av Romfördraget, som är unionens grundfördrag. Under mötet kommer de kvarvarande 27 EU-ledarna anta en deklaration om framtida samarbete inom migration, säkerhet och ekonomi.

Nästa nyhetsbrev kommer ut i slutet av mars.

Kontakta oss gärna per epost julia.lindholm@formin.fi eller ida.kalm@formin.fi, telefon +32 2 2878 459 eller via vår Facebook-sida [Åland i EU](#).

I slutet av februari firar Belgien traditionsenligt karneval inför fastan. Här är de kända Gilles-kostymerna från staden Binche.